

ΧΘΕΣ
ΟΥΛΟΣ
ΑΜΑΣ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ο ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΝ ΛΕΚΑΝΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1914—1918. — Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ. — ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΦΘΑΣΤΟΥ ΗΡΩΪΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ. — Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΡΠΙΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΘΩΡΗΚΤΟΥ «ΜΕΣΣΟΥΔΙΕ».

*Αντιγραφή από
13 Jan. 1936*

ΕΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ Σ. ΩΣΜΠΟΡΝ

...ποφιν.
...ν ότι είμεθα δη-
...έννοσον απο-
...μόνον τύπον
...δ... ο τύπος
...υπέστημεν επί
...Τσαλδάρη-Κον-
...ωμεν κυρίως την
...χόμενον της δη-
...τό περιεχόμενον
...συνοψίζεται εις
...πικής κυριαρχί-
...ον ο βασιλεύς
...ν και αμείωτον
...ρχίαν, εφ' όσον
...λεύς όλων των
...πίζει τας συν-
...τομικάς έλευθε-
...ΚΕΙΑΝ
...Ν 5ην ΣΕΛΙΔΑ

(Ἡ ἀπειλή ἐνός νέου πολέμου εἰς τὴν Εὐρώπῃν, ὁ ὁποῖος αὐτὴν τὴν φορὰν μέλλει νὰ ἔχη ὡς κύριον θέατρον τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, προσδίδει ἰδιαιτέραν ἐπικαιρότητα εἰς τὴν ἱστορίαν αὐ-

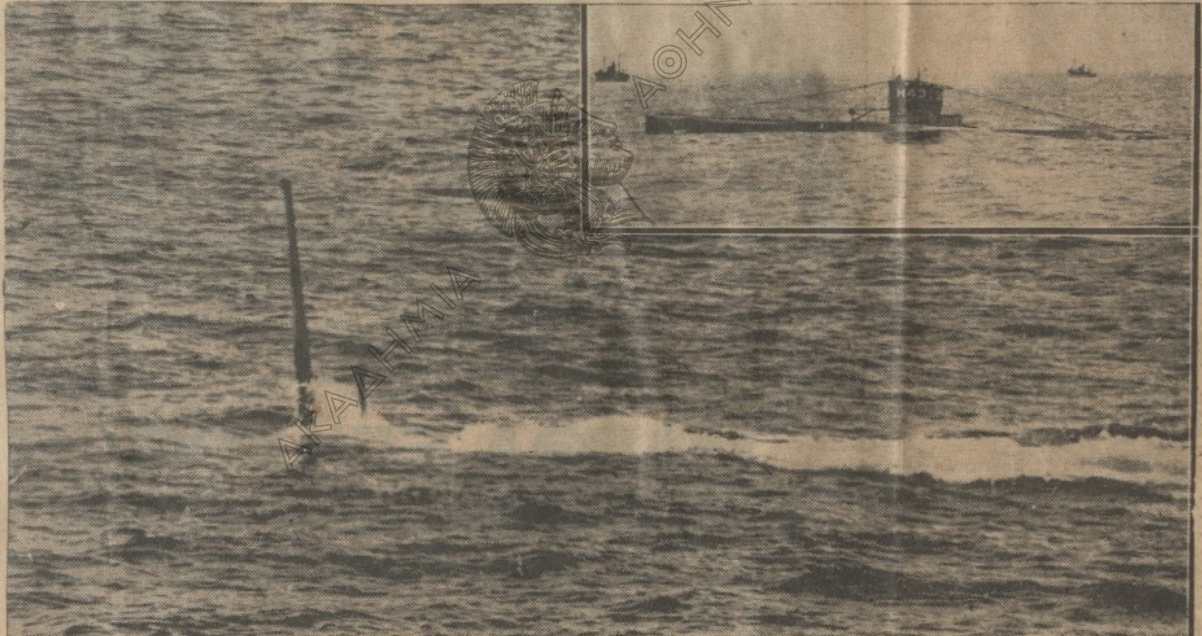
τὰ Στενά τῶν Δαρδανελλίων, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1914).

2ον

Ὁ Χόλμπρουκ ἠκολούθησε τὴν βορειαν ἀκτὴν, πού εἶνε σχετι-

σπασμένη τοποθετημένοι εἰς βάθη ποικίλοντα ἀπὸ 5 ἕως 10 μέτρων, διὰ νὰ ἀπαγορεύουν τὴν διόδον εἰς τὰ στενά τῆς ἐπιφανείας. Ἄν λοιπὸν τὸ πρόχειρον σύστημα τῆς προφυλάξεως ἀπὸ

Εἰς ἀπόστασιν ἐνός περίπου μιλίου, ἀριστερὰ τοῦ, ἓνα μεγάλο σκάφος με δύο καπιτάνους ἐφαίνετο ἀκίνητον. Ἡ δύναμις τοῦ θαλασσοῦ ρεύματος καθίστα ἀδύνατον τὴν ἐπίθεσιν διὰ τορ-

Μία ὥραία φωτογραφία ὑποβρυχίου ἐν κατάδυσει. Ἄνω δεξιᾷ ἐνῶ ἀρχίζει ἡ κατάδυσις

τὴν τοῦ ναυτικοῦ πολέμου τῆς Μεσογείου κατὰ τὴν περίοδον 1914—1918. Τὸ βιβλίον τοῦ Ἄγγλου ἀντιναύαρχου Σ. Ὡσμπορν, τοῦ ὁποῖου τὴν δημοσίευσιν ἀρχίσαμεν ἀπὸ χθές, ἀποτελεῖ μίαν πλήρη καὶ ζωντανὴν ἀναπαράστασιν τῆς ἐπιβλητικῆς ἐκείνης ναυτικῆς ἐποποιίας, πού περιλαμβάνει σελίδας ἀθάστου ἡρωϊσμοῦ καὶ ἀπαραμίλλου αὐταπαρνήσεως. Τὸ πρῶτον ἐπεισόδιον τῆς ἀφηγήσεως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόπειραν τοῦ ἀγγλικοῦ ὑποβρυχίου Β. 11, με κυβερνήτην τὸν ὑποπλοίαρχον Χόλμπρουκ, ὅπως εἰσχωρήσῃ εἰς

κῶς ὕψηλότερα, ἐνῶ ἡ νοτία εἶνε χαμηλὴ καὶ ἀκάλυπτος. Ἐπλεε διαρκῶς εἰς βάθος 20 ἕως 25 μέτρων με ταχύτητα 3 ἕως 4 κόμβων. Κάθε τέταρτον τῆς ὥρας ἀνεδύετο διὰ νὰ ριθῇ δλόγυρα μία ματιά με τὸ περισκόπιον. Βεβαίως ὁ Χόλμπρουκ δέν εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ μείνῃ εἰς μικρὸν βάθος περισσότερο τοῦ δέοντος, διότι ἡ μόνη του ἐλπίς νὰ περάσῃ τὴν πενταπλὴν τρομερὰν σειρὰν τῶν ναρκῶν, πού ἐπροστάτευαν τὰ στενά, ἦτο νὰ γλιστρήσῃ χαμηλότερα ἀπ' αὐτάς. Αἱ ναρκὰι θά ἦσαν κατὰ πᾶσαν πι-

τὰς ναρκὰς, πού εἶχεν ἐφαρμοσθῆ εἰς τὸ ὑποβρυχίον ἐλειτουργοῦσε καλὰ, ὕπῃρχεν ἡ ἐλπίς, ὅτι τοῦτο θά κατάρθωνε νὰ διαβῇ τὴν ἐπικίνδυνον ζώνην, χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐξημερώνῃ. Τὸ ὑποβρυχίον ἐξακολουθοῦσεν ἀπὸ τεσσάρων ἥδη ὥρῶν τὸν μονότονον πλοῦν του καὶ εἰς τὰς 9 καὶ 40' ὁ Χόλμπρουκ ἔκρινε, ὅτι θά εὐρίσκετο ἤδη κοντὰ εἰς τὸ πέρασμα τῶν στενῶν. Ἀνεδόθη μέχρις ὕψους παρατηρήσεως μετὸ περισκόπιον καὶ ἐβεβαίωθη, ὅτι δέν εἶχε γελασθῆ.

πίλλης ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν ἑκατῆν, καὶ ὁ Χόλμπρουκ ἀπεφάσισε νὰ πλησιάσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερο. Τὸ ἀγκυροβολημένον πλοῖον ἔφερε τὴν τουρκικὴν σημαίαν καὶ δέν ὕπῃρχε καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ἦτο πολεμικόν, φορτωμένον μετὸ τηλεβόλα ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς του. Ἐπάνω στὸ ὑποβρυχίον ὄλοι εὐρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις των, σιωπηλοί, με εὐλογον συγκίνησιν. Ὁ ἔχθρος, ὁ ὁποῖος ἀκόμη δέν εἶχεν ἀντιληφθῆ τίποτε, εὐρίσκει τὸ πολὺ κοντὰ, εὐκόλῃ λεία, ἀν-

...εἰς ὄλην σε-
...τοῦ Διαδόχου
...τῶν ἑλλεινομέ-
...λευρὰν τῶν θα-
...τοῦ...Διαδόχου

Εἰς τὴν ἀκτὴν δὲν ἐφαίνετο οὐ-
τε ἓνα σημεῖον, ποῦ θὰ ἤμποροῦ-
σε νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τοῦτο.

Εἰς κάποιαν ἀπόστασιν, τὸ
πληγὴν τουρκικὸν σκάφος ἐξε-
νοῦσε φωτιὰς ἀπὸ δλα τὰ κανόνια
του, ἐνῶ ἐπάλασε μὲ τὸν θάνατον.
Ὁ Χόλμπρουκ συνεπέρασε ὀρθῶς,
ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὸν ὄρμον τοῦ
Σαρῆ Σιγκλάρ, τῆς νοτίας ἀ-
κτῆς.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ ρεῦμα τὸν
εἶχε παρασύρει πολὺ μακρύτερα
ἀπὸ ὅσον ὑπέθετε καὶ ἡ κατεῦ-
θυνσις, ποῦ ἔδωσεν εἰς τὸ σκάφος
του, τὸν ἔφριχεν ἀπλούστατα
πρὸς τὴν Ἠρᾶν.

Μία σφοδρὰ πρόσκρουσις τῆς
πρόρας συνεκλόνησεν ἐξαφνικὰ
τὸ ὑποβρύχιον. Τὸ Β. 11 εἶχε κά-
μει γνωριμίαν ἐξ ἐπαφῆς μὲ τὴν
ἀσιατικὴν γῆν!

Ἐνα ὑποβρύχιον ὅμως μπορεῖ
νὰ κάμῃ κάποτε ἀτιμωρητὴ κατὶ
ποῦ θὰ ἦτο ὀλέθριον εἰς ἓνα πλοῖ-
ον τῆς ἐπιφανείας. Ἄν, παρα-
δείγματος χάριν, ἐγγίση τὸν βυ-
θόν, ἢ μπορεῖ ἀπλούστατα νὰ ἀ-
νεβῆ εἰς τὴν ἐπιφάνεια, χωρὶς
καμίαν ἄλλην βλάβην, ἂν δὲν
πρόκειται περὶ πολὺ σκληρῶν
βράχων.

Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ εἰς
τὴν περίπτωσιν αὐτὴν καὶ ὁ Χόλ-
μπρουκ ἐκπληκτος καὶ ἀμφιβάλ-
λων τώρα ἂν ἢ πραγματικὴ τοῦ
θέσις ἦτο αὐτὴ, ποῦ ἐνόμιζε, ἔ-
κρινεν, ὅτι εἶχεν ἐπιστῆ ἡ στιγμή
νὰ δοκιμάσῃ ὀλην τὴν ταχύτητα
τοῦ σκάφους του. Ἄντελήθη, ὅτι
τὸ ρεῦμα τὸν εἶχε παρασύρει μέ-
χρι τῆς ζώνης τοῦ ἀμμιώδους
στρώματος, ποῦ ἐπλασιάζων τὴν
νοτίαν πλευρὰν τοῦ ὄρμου καὶ
συνεπαίρανε, ὅτι ὁ καλύτερος
τρόπος διὰ νὰ σωθῆ θὰ ἦτο νὰ
συνεχίσῃ τὸν πλοῦν του πρὸς τὴν
ἴδιαν κατεύθυνσιν, διὰ νὰ ξανα-
βρῆ τὰ βαθεῖα νερά.

Διέταξε «πρὸσω ὀλοταχῶς»,
κανονίζων ταυτοχρόνως τὸ σκά-
φος του διὰ μικρότερον βάθος.
Τὸ ὑποβρύχιον ἐφάνη ὑπακοῶν
καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο θὰ ἐπανεύ-
ρισκεν ἀσφαλῶς τὰ βαθεῖα νερά.

Ἐξαφνὰ ἓνα δεύτερον τράντα-
γμα, σφοδρότερον τοῦ πρώτου,
τὸ ἐξέτιναξε πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν
τῆς θαλάσσης!

Ὁ ἐχθρὸς δὲν ἀνοήσῃ νὰ ἐπι-
φελήσῃ τῆς ευκαιρίας καὶ ἀπὸ
τὰ γειτονικὰ φρούρια τῆς ἀκτῆς
ἤρριξε σφοδρὸν πῦρ. Στῆλαι νε-
ρῶν καὶ ἀφροὺ ὑψώθησαν γύρω
ἀπὸ τὸ ὑποβρύχιον, καλύπτουσαι
τὰ πάντα. Ἐφάνη μία μόνη ἀπὸ
τὰς ὀβίδας αὐτὰς νὰ ἐγγίση τὸ
ὑποβρύχιον, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν
πλήρη καταστροφὴν του. Κανείς
δὲν τὸ ἤξευρε αὐτὸ καλύτερα ἀ-
πὸ τὸν κυβερνήτην του, ὁ ὁποῖος
ἀπὸ τὸ παρατηρητήριόν του πα-
ρηκολοῦθει τὰ γύρω του συμ-
βαίνοντα. Οἱ συσσωρευταὶ πα-
ρεῖχον ὀλην τὸν τὴν ἔντασιν, αἱ
ἐλικες ἀνετάρασαν τὰ νερά, ἀλ-
λὰ τὸ μικρὸ σκάφος ἐπροχωροῦ-
σεν ἀργά, ὅπως τὸ ἐμαρτυροῦ-
σαν αἱ μικροπρόσκρουσις, οἱ τι-
ναγμοί, οἱ τριγμοί, ποῦ συνῶ-
δευαν τὰς ἐπαφὰς του μὲ τὸν ρη-
χὸν βυθόν.

(Ἀδριον ἢ συνέχεια)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

λά μιά τορπίλλη ἢ μπορεῖ πάντο-
τε νὰ ἀστοχήσῃ ἢ νὰ ἐκσφενδου-
σθῇ ἀπὸ πάρα πολὺ κοντά. Εἰς
τὴν περίπτωσιν αὐτὴν βυθίζεται
καὶ περὶ κάτω ἀπὸ τὸν στόχον
τῆς, προτοῦ πάρῃ τὸ κανονικὸν
βάθος τῆς πορείας τῆς.

Τέλος ὁ Χόλμπρουκ, ὅταν ἀν-
τελήθη, ὅτι δὲν εἶχε πλέον τὸ
θαλάσσιον ρεῦμα ἐναντίον του, ἔ-
κρινεν, ὅτι εἶχε φθάσει ἡ κατάλ-
ηλος στιγμή. Καὶ ἀντήχησε τότε
ἡ μοιραία διαταγή :

— Ἐτοιμοὶ! Πῦρ !
Μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν ἐκεῖ-
νον κρότον, ποῦ μοιάζει σάν
φτέρνισμα ἢ βήχας, ἡ τορπίλλη
ἐξετοξεύθη ἀπὸ τὸν σωλήνα τῆς
καὶ ὁ Χόλμπρουκ μὲ τὸ μάτι του
εἰς τὸ περισκόπιον τὴν παρακο-
λουθοῦσε εἰς τὴν γοργὴν πορείαν
τῆς πρὸς τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον, ἀ-
πὸ τὴν λεπτὴν γραμμὴν τοῦ ἀ-
φροῦ, ποῦ ἄφηνε πίσω τῆς.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγα δευτερόλε-
πτα ἓνας τρομακτικὸς πάταγος
συνετάραξε τὴν θαλάσσαν καὶ ὁ-
λοὶ οἱ ἄνδρες τοῦ ὑποβρυχίου ἐ-
κατάλαβαν, ὅτι ἡ τορπίλλη εἶχεν
ἐπιτύχει τοῦ στόχου τῆς.

Ἐνα πυκνὸν σύννεφο καπνοῦ
περιέβαλλε τὸ ἐχθρικὸν σκάφος.
Καθὼς ὁ Χόλμπρουκ τὸ ἐκύτταζε
μὲ τὸ περισκόπιον, τὰ τηλεβόλα
του ἐτέθησαν εἰς λειτουργίαν καὶ
τὰ νερά, ὀλόγυρα ἀπὸ τὸ ὑπο-
βρύχιον ἐγένετο ἀπὸ θαλάσσια
τα ὀβίδων. Ὄστε τότε ἔκραυγῆ!

Τὰ ἄλλα δὲν ἐπῆσαν ἀπὸ τὴν
ἐχθρικὸν σκάφος ἀπὸ καπνὸν
καὶ μιά τορπίλλη θάτο ἄσφα-
λῶς ἀρκετῆ. Ἐπείτα ὅμως ἐν-
πάση περιπτώσει νὰ ἀναμῶθουν
περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐπι-
μεταξὺ δὲ τὸ καλύτερο ἦτο νὰ
ἀλλάξουν θέαν.

Ὁ Χόλμπρουκ διέταξεν «ὀλο-
ταχῶς ὑποβρυχίον» καὶ ἐκατέβασε
τὸ περισκόπιον. Ἐπειτα ἀπὸ με-
ρικὰ λεπτά τὸ ἔβγαλε πάλιν εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν. Τὸ ἐχθρικὸν πο-
λεμικὸν ἐφαίνετο βυθίζομενον
πρὸς τὴν πύρριν. Ὄστε ἡ μιά
τορπίλλη εἶχε φθάσει...

Τὴν στιγμὴν ὅμως ἐκέλην ὁ
πηδαλιούχος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἡ
πύξις τοῦ ὑποβρυχίου εἶχε παύ-
σει λειτουργοῦσα. Προφανῶς τὸ
τράνταγμα τῆς ἐκρήξεως τῆς τορ-
πίλλης, τὴν εἶχεν ἐξαρθρώσει, εἰς
τρόπον, ὅστε νὰ εἶνε πλέον ἀδύ-
νατος ἡ χρησιμοποίησις. Ὁ κυ-
βερνήτης, καταρῶμενος τὴν ἀτυ-
χίαν αὐτὴν, ποῦ ἤρχετο εἰς τὴν
κρίσιμωτέραν στιγμὴν, προσεπά-
θησε νὰ μορφώσῃ μίαν ἰδέαν περὶ
τῆς θέσεώς του μὲ τὸ περισκόπι-
ον διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὀρθὴν κατεύ-
θυνσιν.

ΑΝΤΙΒΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΜΑ

ΜΑΝΤΖΟ τῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου συνθέτου τῆς
ΣΟΝΑΜΠΟΥΛΑ κτλ.

Ἡ ἀποθέσις τῆς μοναδικῆς πρωταγωνι-
στρίας τῶν μουσικῶν μεγαλοουργημάτων

Α ΕΓΚΕΡΟ

Μουσικὴ προσαρμογὴ : ΣΜΙΘ ΓΚΕΝΤΝΕΡ.

Χφία: ΦΡΑΝΤΣ ΠΛΑΝΕΡ. Οἱ περίφημοι δημι-
ἔΡΤ». Συμπράττουσιν: Ἡ Συμφωνικὴ Ὀρ-
κῆς. Ἡ περίφημος ἐκ 400 προσώπων μικτὴ ΧΟ-
ῶν.

Ὁπερας ΝΟΡΜΑ ΚΑΙ ΠΟΥΡΙΤΑΝΟΙ ἐλήφθη-
ἸΑΛΑΣ τοῦ Μιλάνου. Ὅλες οἱ μουσικῆς ἰδιο-
ῆνι — ΜΕΡΚΑΝΤΑΝΤΕ κτλ. ἐπὶ τῆς ὀθόνης.

ΜΙΑ ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ. Ἐπὶ πλέον ΦΟΞ ΜΟΥΒΙΤΟΝ ΝΙΟΥΣ
μὲ δλα τὰ τελευταῖα παγκόσμια γεγονότα. ΣΗΜΕΡΟΝ

ΑΤΤΙΚΟΝ

ΣΗΜ. Διαρκῆ, προσκλήσεις, ἀτέλεια (πλὴν τῶν δημοσιογραφικῶν δὲν ἰσχύουν).
2-4 Τιμαὶ ἡλαττωμέναι δρ. 10-15